

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sancti Bonaventurae Episcopi Cardinalis Albanensis,
Seraph. Doctoris Ecclesiae, Speculum Disciplinae, Et
Profectus Religiosorum: Libelli ad pietatem vtilissimi**

**Bernardus <de Bessa>
Bonaventura <Heiliger>**

Antverpiæ, 1591

De agilitate ad incipiendum bonum. Cap. XIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53148](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53148)

248. S. BONAVENTURAE
stantis feruoris ad perficiendum, vt vltima
primis respondeant: ne postea eum posuerit
fundamentum altæ perfectionis, & non po-
tuerit perficere sicut cœperat ex volûtatis tor-
pore, omnes incipiant illudere ei tam homines
quàm dæmones dicentes, Hic homo cœpit
ædificare & non potuit cōsummare, sicut stru-
ctura imperfecta & labefacta ostendit structo-
ris defectum.

*De quibusdam communibus exercitiis
spiritualibus.*

CAP. XIII.

AD euitandum ergo apostaticæ præuari-
cationis opprobrium, & perfectæ sanita-
tis gratiam obtinendam, & repromissæ beati-
tudinis gloriam religioso consequendam, quæ-
dam communia spiritualia exercitia ponenda
videntur: in quibus qui fideliter perseueraue-
rit, citò sentiet se in spiritualis vitæ profectu
crescere, quousque ad perfectam peruenias
sanitatem virtutis.

Septē ex-
ercitia.

De agilitate ad incipiendum bonum.

CAP. XIII.

PRIMUM est, vt homo sit impiger & agi-
lis ad incipiendum & faciendum bonum,
quod ex alterius admonitione, vel ex diuina
inspiracione intelligit faciendum. Multum
enim profectum negligimus, tam meritorum
quàm præmiorū, eo quòd rēdet nos bonis stu-
diis insistere, ex horrore difficultatis. Si autem
volûtatem faciendi habemus, hanc de tempo-
re in tempus differimus & procrastinamus: &
in-

I.
Exercitiū.
Bonum
alacriter
incipien-
dum perfi-
ciendū
que.

interim irrecuperabiliter perdimus & tempus
& meritum, quod lucrari poteramus: aut ita
desidiosè & indeuotè facimus, quòd nec Deo
est valde gratum, nec conscientia nostræ me-
ritorium vel consolatorium: imò ita corrofi-
uum conscientia, quòd etiam inde puniri ti-
memus, & ex insipiditate tædet nos laborare, &
festinamus inde citò absolui, & tædet simile
aliud inchoare. Exemplū de studio orationis,
vel obsequij in coquina, in infirmitorio, vel al-
terius boni operis, in quo nullum honorem vel
temporale commodum, vel propriae volunta-
tis solatium expectamus. Et hoc est cōtra bo-
ni operis naturam: quod si debito modo fiat,
semper lætificat conscientiam, & accendit af-
fectum ad aliud bonum faciendum. *Eccli. 24, 25*
Gen. 1, 11
Qui edunt me, adhuc esurient. Sic Deus iussit ter-
ram producere herbam virentem, & lignum
pomiferum, habens vnumquodque semen in
semetipso generis sui, id est, bona opera tam
minora quàm maiora: quæ si virent debito vi-
gore peracta, habent semen sui generis in se,
id est, desiderium alterius boni, quod quasi
germen pullulet ex priore. Si autem ex desi-
dia elāgueat, etiam semē ipsius infructuosum
manebit, & ideo tædet nos aliud bonum inci-
pere: quia ex iam facto paruum aut nullum
concepimus deuotionis affectum. Omni ergo
tempore seruus Dei prouideat, quid illa hora
magis sit sibi expediens vt faciat: & quod fa-
ciendum viderit, penset qualiter illud cōgruè
& secundū virtutis regulam magis aptè per-
ficiat, quantum valer. Sic enim assuefacien-
dum est corpus & animus, vt ex vsu boni ope-
ris nullo modo territus, paratus sit sicut ser-
uus fidelis & agilis, imperāti Domino ad om-
nia rationabilia seruitia obedire. *Simila*
in seruis secularibus, qui nec præ frigore vel
labo-

Q 5

labo-

labore, vel inopia, vel alia difficultate pigritantur dominis suis, pro parua mercede, per longa terrarum spatia, etiã in periculo mortis obedire, gratum habentes, si pro gratiarum actione, eum redierint, non magnas alapas & vituperia à dominis receperint: nihil de incommodis infirmitatis vel domus, vel hospitij cogitantes. Claustrales verò serui delicati sunt & elati; parum volunt laborare, & bene procurari: & cum illi dominos suos debite honorent, ipsi volunt dominis suis in omnibus esse quasi æquales, voluntate propria pro lege vtentes.

Prover. 29, 21 Proverb. Qui delicate seruum suum, id est, corpus suum nutrit, ab infantia scilicet nutritus, postea illam sentiet contumacem: vel quia piger erit ad bona, vel ad peccatum procliuor, maxime carnis. Ex consuetudine otij homo mollis & piger efficitur, vt nihil velit pati vel facere nisi quod liber. E contra fidelis seruus ita debet habitare semetipsum & mansuafacere, sicut ioculator catulum suum: vt statim cum iubetur saliat de lecto ad orationes nocturnas, & quasi ad nutum rationis sit promptus ad quæque spiritualia exercitia, quæ vel obedientia iusserit, vel charitas fraterna requirit, vel deuotionis studio apta sunt, vel cuiuslibet alterius virtutis.

De velocitate abstrahendi se à malis.

CAP. XV.

II.
Exercit.
Mala celeriter repellenda.

SECUNDUM est, vt sicut ad agenda bona sagilis, ita sit ad abstrahendum se velox à quibuslibet malis, statim cum sentit se aliquo eorum interius pulsari, vel exterius occupari, scilicet ab otiosis verbis, à iocis, ab actionibus infructuosis, & maxime à cogitationibus vanis, & affectionibus vitiosis, & carnalibus

concu-